

do ponad 91% w 2020 roku), co może w dłuższej skali doprowadzić do epidemicznego wzrostu zachorowań na odrę w Polsce.

Szczepionka

Szczepionka przeciw odrze należy do szczepionek żywych (zawiera wirusy osłabione, niezdolne do wywołania choroby). Występuje w postaci połączonej jako szczepionka przeciw odrze, śwince i różyczce (szczepionka MMR). Nie zawiera adiuwantów. Szczepienie przeciw odrze należy do szczepień obowiązkowych (bezpłatnych) podawanych w Polsce w 13-15 mies. życia oraz 6 roku życia. Skuteczność szczepienia po 2 dawkach szczepionki wynosi 98-99%, a odporność utrzymuje się do końca życia.

Bezpieczeństwo

Szczepionka MMR jest bezpieczna. Po jej podaniu mogą wystąpić niepożądane odczyny poszczepienne (NOP), tj.: ból w miejscu podania, zaczerwienienie lub obrzęk. Ogólne odczyny poszczepienne zależą od wieku szczepionej osoby. U dzieci może pojawić się łagodne powiększenie węzłów chłonnych, podwyższona temperatura i przelotna wysypka. U dorosłych mogą dodatkowo wystąpić bóle stawów. Ciężkie NOP (anafilaksja, łagodne zapalenie mózgu) występują bardzo rzadko i zwykle ustępują bez trwałych następstw. Szczepionka zawiera żywe, atenuowane wirusy, które po szczepieniu nie przenoszą się na inne osoby z otoczenia osoby zaszczepionej.

Jakie są przeciwwskazania do szczepienia?

Przeciwwskazania do stosowania szczepionki MMR to przede wszystkim: reakcja anafilaktyczna, która wystąpiła po wcześniejszym szczepieniu, choroba przebiegająca z wysoką gorączką, uczulenie na składnik szczepionki, zaburzenia odporności (przyjmowanie leków zmniejszających aktywność układu odpornościowego oraz choroby krwi i nowotwory), a także ciąża.

PAMIĘTAJ, ŻE:

- Odrę nie należy lekceważyć ponieważ powikłania z nią związane mogą być bardzo groźne;
- Wirus odrę przestaje się rozprzestrzeniać w populacji dopiero, gdy zaszczepionych jest przynajmniej 95% osób;
- Na odrę chorują głównie osoby niezaszczepione lub zaszczepione w dzieciństwie tylko jedną dawką szczepionki;
- Badania wykluczają związek szczepionki przeciw odrze z występowaniem autyzmu;
- Zwiększenie liczby zachorowań na odrę związane jest głównie z coraz większą liczbą rodziców, którzy odmawiają szczepienia dzieci pomimo bezsprzecznych dowodów naukowych potwierdzających bezpieczeństwo i skuteczność szczepień przeciw odrze.

szczepienia  info

Szczepionka przeciw odrze



Odra

Odra jest ciężką wirusową chorobą zakaźną wieku dziecięcego, która łatwo się rozprzestrzenia wśród nieuodpornionych osób w każdym wieku i może powodować epidemie.

Źródłem zakażenia jest chory lub zakażony człowiek. Zakażenie szerzy się drogą kropelkową. Prawie każda nieuodporniona osoba zachoruje po kontakcie z chorym. W związku z tym, przed wprowadzeniem powszechnych szczepień w 1975 roku, w dzieciństwie chorowały prawie wszystkie osoby.

Objawy i przebieg odry

Objawy występują po 10-12 dniach od zakażenia. Na 2-4 dni przed pojawieniem się charakterystycznej gruboplamisto-grudkowej, czerwonej wysypki występuje gorączka, złe samopoczucie, zapalenie spojówek, katar, kaszel. Temperatura wzrasta do 39-41°C. W jamie ustnej pojawiają się białe wykwity otoczone zaczerwienieniem (plamki Koplika), a następnie czerwona wysypka stopniowo zlewa się i obejmuje całą głowę i ciało, utrzymując się od 4 do 7 dni. Jeśli odra przebiega bez powikłań, w ciągu 2-5 dni od wystąpienia wysypki następuje okres zdrowienia.

Powikłania

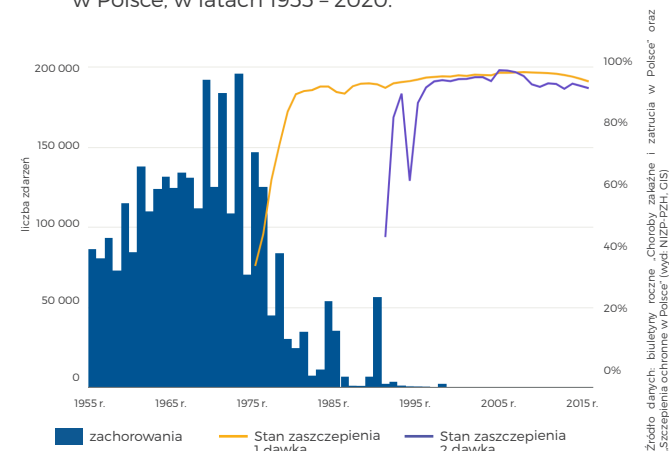
U jednego na trzech chorych dochodzi do rozwoju powikłań. Są one szczególnie częste wśród dzieci do 5 lat i dorosłych powyżej 20 lat. Najczęściej dochodzi do zapalenia ucha środkowego, które prowadzi do utraty słuchu (7-9% dzieci), biegunki (8% chorych), zapalenia płuc (1-6% chorych), zapalenia wątroby lub ostrego zapalenia mózgu mogącego prowadzić do obrzęku mózgu (1 na 1000-2000 chorych). Odra jest najbardziej niebezpieczna dla dzieci do 5 lat oraz osób z zaburzeniami układu odporności. Co czwarta chora osoba wymaga hospitalizacji. Jeden na 1000 chorych umiera z powodu choroby.

PAMIĘTAJ, ŻE:

- **Odra jest bardzo zaraźliwą chorobą – jedna chora osoba może zakażić 18 osób z najbliższego otoczenia;**
- **Nawet mała grupa osób niezaszczepionych może ułatwić szerzenie zakażenia i wystąpienia groźnych powikłań**

Ile zachorowań na odrę występuje w Polsce i w Europie?

Na wykresie przedstawiono wpływ powszechnych szczepień przeciw odrze na liczbę zachorowań w Polsce, w latach 1955 – 2020.



Zachorowania na odrę były powszechne przed wprowadzeniem obowiązkowych szczepień. Epidemie występowały co 2-3 lata. W Polsce przed wprowadzeniem szczepień przeciw odrze (lata 1965-1974) chorowało od 70 do 200 tysięcy dzieci rocznie, z czego 200-300 umierało, a tysiące miało ciężkie powikłania wymagające długotrwałej hospitalizacji. W latach 2016-2018 w Europie (głównie w Rumunii, we Włoszech) wystąpił niepokojący wzrost liczby zachorowań na odrę, w tym również zgony. W 2018 roku w Regionie Europejskim WHO odnotowano ponad 82 tys. zachorowań (najwięcej na Ukrainie). W Polsce po blisko 10-letnim okresie, w którym choroba była dobrze kontrolowana i bliska eliminacji, w 2019 roku wystąpił epidemiczny wzrost zachorowań, związany z epidemią odry w krajach sąsiednich, jak również z wieloletnią aktywnością środowisk przeciwnych szczepieniom, prowadzących do spadku zaufania do szczepień ochronnych. Niestety obserwujemy spadek odsetka zaszczepionych po dwóch dawkach szczepionki MMR (od ponad 98% w 2007 roku

